

Demografický vývin obyvateľstva v 1.pol. 20. Stor. mesta Nemšová a jeho pridružených obcí, s prídavkom Horného Srnia.

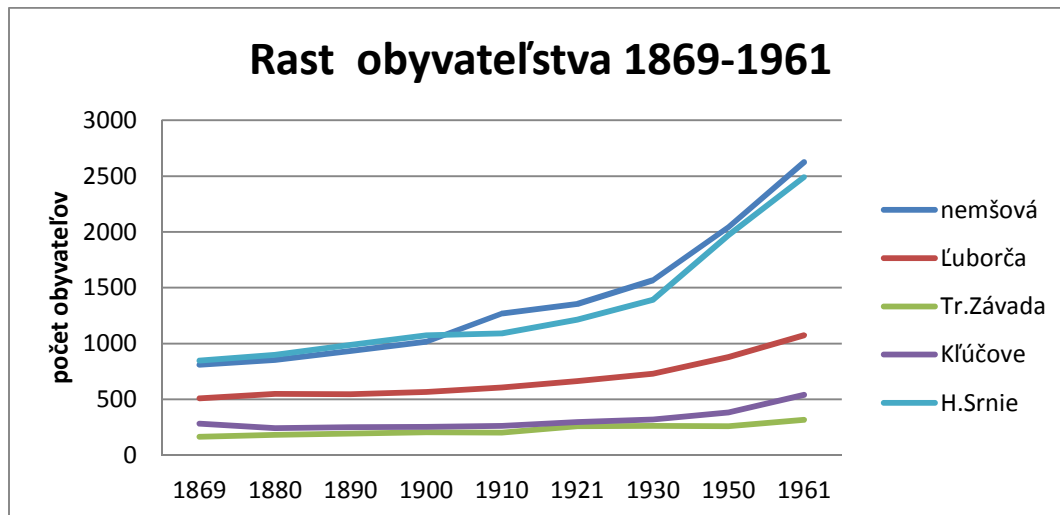
Obyvateľstvo týchto obcí nebolo rýdzo slovenské, vďaka svojej polohe blízko hraníc s Moravou a Čechami. Nachádzalo sa tu aj niekoľko obyvateľov iných národností, ktoré si predstavíme neskôr. Retrospektívny lexikón obcí československej socialistickej republiky obsahuje informácie o vývoji rastu obyvateľstva v jednotlivých obciach v rozpätí rokov 1869 až 1961. V tomto lexikóne sa nenachádza sčítanie obyvateľstva z roku 1939, ktorý sa však nachádza v archívnych materiáloch v Štátnom archíve pobočky Trenčín.

Sčítanie obyvateľstva:

1.:Kolektív autorov: *Retrospektívny lexikón obcí československej socialistickej republiky 1850-1970*,1.diel,zväzok 2 Praha : Federálny štatistický úrad, 1978, s. 954-957

	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961
Nemšová	810	853	933	1016	1269	1354	1566	2042	2624
Počet domov		129	124	138	179	180	269	387	447
Kľúčové	283	243	253	254	264	297	320	385	542
Počet domov		36	38	43	43	47	48	62	88
Tr. Závada	165	183	194	207	202	261	263	261	317
Počet domov		28	30	33	33	36	42	45	55
Luborča	511	551	546	568	607	664	731	879	1074
Počet domov		94	92	108	99	105	128	158	181
Horné Srnie	849	900	988	1074	1091	1216	1393	1972	2470
Počet domov		168	170	162	166	173	242	355	428

Na základe údajov zo sčítania obyvateľstva možno vyvodiť fakt, že obyvateľstvo rástlo. Len v Tr. Závade medzi rokmi 30 a 50 obyvateľstvo kleslo o dvoch ľuďoch, pričom v ostatných bol nárast obyvateľstva zjavný. Zaujímavým faktom je, Horné Srnie malo až do roku 1910 viac obyvateľov než Nemšová, kedy ho on obehla až o 200 obyvateľov. Bolo to dôsledkom zmien, ktoré sa uskutočnili v tomto období. Prehľad týchto sčítaní je uvedený aj v grafickom znázornení.

Sčítanie obyvateľstva roku 1939

. Informácie o ňom poskytuje práve archívny materiál. Popisné hárky, do ktorých sa zaznamenávali osoby po domoch obsahujú aj informáciu o štátnej príslušnosti národnosti a náboženstve. V archíve sa nachádza práve iba tento rok, iné roky neboli zatiaľ k dispozícii v takejto forme.

Obec Klúčové:

Národnosť nie je iná ako slovenská. Náboženstvo prevažne rímskokatolícke s výnimkou dvoch obyvateľov (Kraus Hermana a Krausovej Johany) s vyznaním izraelitským, ale radia sa k slovenskému obyvateľstvu.

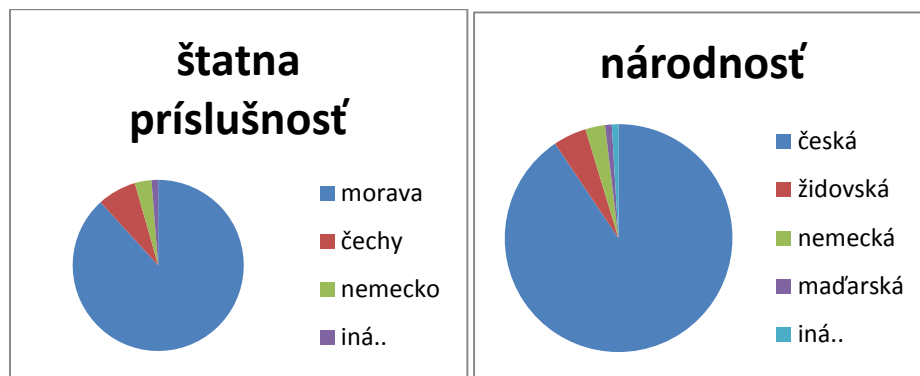
Obec Trenčianska Závada:

Okrem slovenskej štátnej príslušnosti sa pri sčítaní obyvateľstva prihlásil jeden k štátnej príslušnosti Morava (Gorčík), a až na jedného evanjelika (Jozef Kabuša) obyvateľstvo čisto rímskokatolíckej viery.

Obec Horné Srnie:

Vyskytla sa tu štátna príslušnosť Moravy s počtom 84 občanov, št. p. Česká s počtom 7 občan. št. p. nemecká s počtom 3 obyv. a nakoniec aj 2 obyvatelia, ktorý sa hlásili k inej št. príslušnosti než bola na výber v popisných hárkach. K židovskej národnosti sa hlásilo 5 občanov, k českej sa hlásilo 96 obyvateľov, vyskytli sa tu aj traja obyvatelia nemeckej národnosti, jeden občan maďarskej národnosti, a jeden občan inej národnosti než bola uvedená v popisných hárkach pri sčítaní.

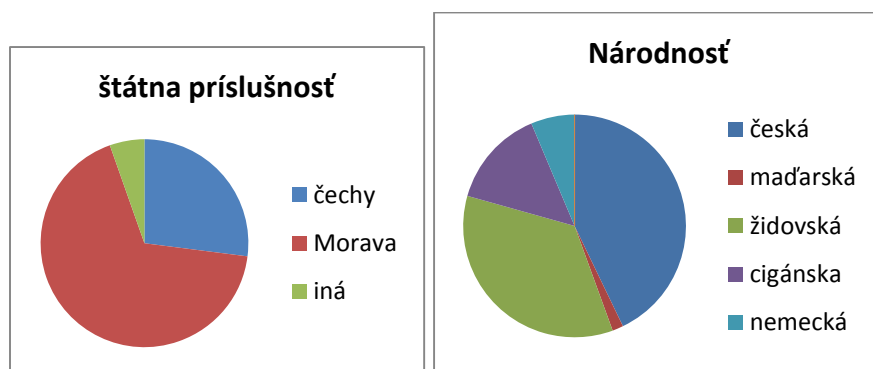
Ohľadom náboženstva sa tu okrem rim. kat. vyskytlo 12 prípadov náboženstva izraelitského a tiež *československého* náboženstva.

(Grafické znázornenie štátnej príslušnosti a národnosti obce Horné Srnie pri sčítaní obyvateľstva roku 1939.)

Obec Ľuborča:

K štátnej príslušnosti inej než slovenskej sa hlásilo 10 obyvateľov k Českej, 25 k Moravskej a dvaja obyvatelia k inej št. prísl. než bola na výber v popisných hárkoch. Národnosť tu bola ešte viac pestrejšia a to: 27 obyvateľov českej nar., 1 obyv. maďarskej nar., 22 židovskej národnosti, 9 cigánskej nar., Štyria občania nemeckej národnosti a dvaja občania inej národnosti než bola na výber v popisných hárkoch. Vzhľadom k tomu, že sa tu nachádzali židovskí obyvatelia, tak sa okrem rímskokatolíckeho náboženstva vyskytlo aj 22x izraelitské vierovyznanie a tiež 3x evanjelické v.

(Grafické znázornenie štátnej príslušnosti a národnosti obce Ľuborča pri sčítaní obyvateľstva roku 1939.)

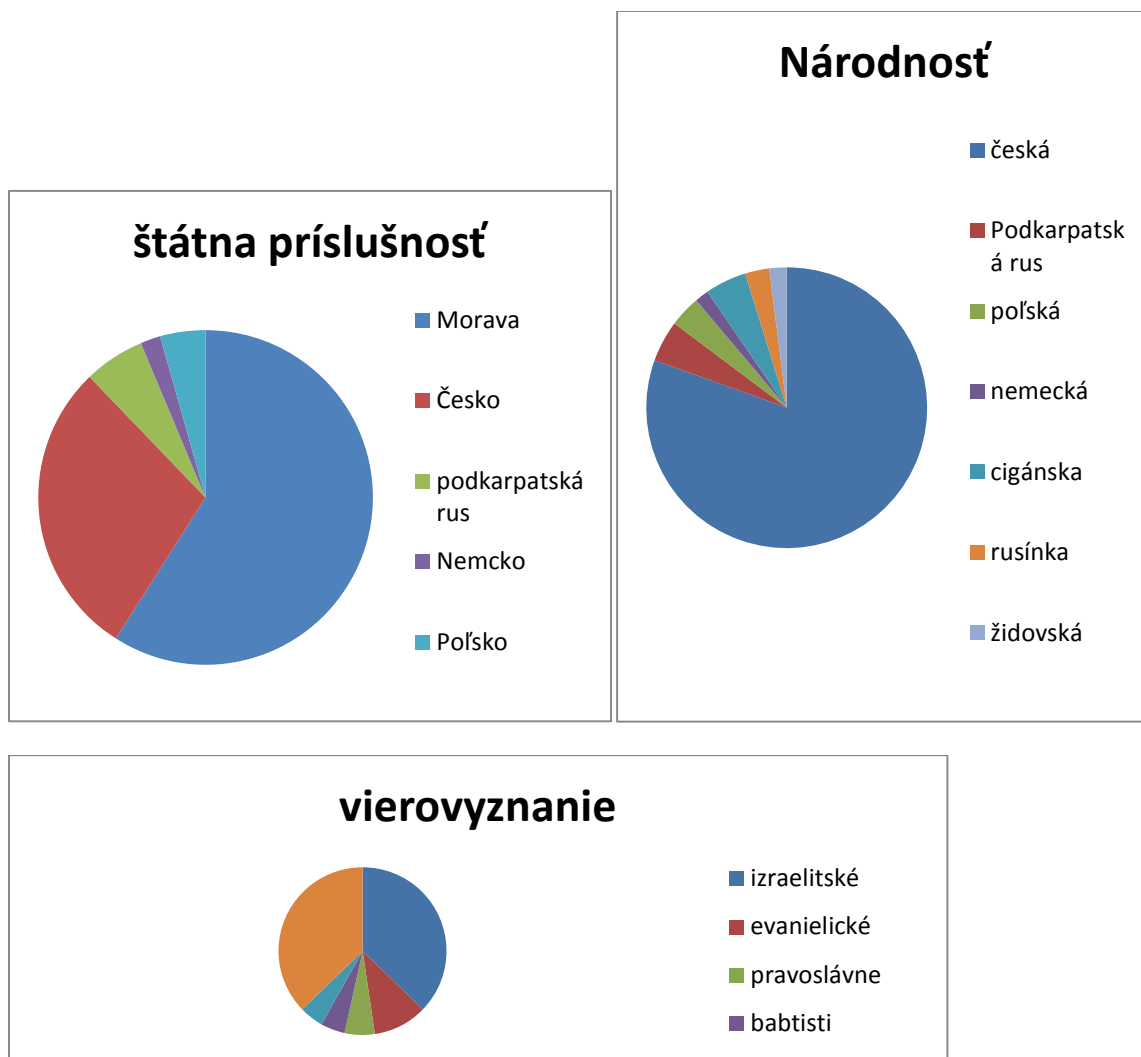
Z archívnych materiálov sa podarilo získať informácie o národnosti v obci s predchádzajúceho sčítania z roku **1931** bolo evidovaných len 11 izraelitov a 1 evanjelik, ostatné obyvateľstvo bolo rímskokatolíckeho vierovyznania. Z iných národností tu evidovali 4 Nemcov a 4 cigánov.¹

¹¹ kronika obce Ľuborča, Mestský úrad Nemšová

V Obci sa nachádzal aj židovský kostol z roku 1850, v súčasnosti už neexistuje.

Obec Nová Nemšová+ Nemšová

V tejto časti sa k štátnej príslušnosti Moravy prihlásilo 121 obyvateľov, k Česku 59 obyvateľov, k Podkarpatskej rusy 12 obyv., k Nemecku 4 obyvatelia, a tiež Poľsku 9 obyv. K Národnosti českej sa hlásilo 202 obyv. k Poľskej 8 obyv., k Nemeckej 4 obyv., k cigánskej 12 obyv., Rusínskej 7 obyv. a napokon židovskej 5 obyvateľov. Z národnostnej rôznorodosti vyplýva i keď nie v plnom rozsahu vierovyznanie v obci a to nasledovne: izraelitov bolo až 32, evanjelikov 9, pravoslávnych 5, baptisti 4, jednota bratská 4, zvyšok obyvateľstva bolo rímskokatolíckeho vierovyznania

Grafické znázornenie štátnej príslušnosti a národnosti obce Nemšová pri sčítaní obyvateľstva roku 1939.)

Na záver možno konštatovať, zaujímavú rôznorodosť obyvateľstva, ktorú ovplyvňovala strategická poloha na sútoku riek Váhu a Vlára neďaleko Vlárskeho priesmyku a tiež aj historické udalosti, ktoré vždy ovplyvnia demografický vývoj či už to bol a valašská kolonizácia, vojny, choroby, a pod.

Mgr.Miroslava Juzeková

Použitá literatúra

1. **Kolektív autorov:** *Retrospektívny lexikón obcí československej socialistickej republiky 1850-1970*, 1.diel, zväzok 2 Praha : Federálny štatistický úrad, 1978, s. 954-957
2. OÚ Trenčín, adm., 1939, Sčítanie ľudu Nemšová, kart.425
3. *Kronika Luborče* , MÚ Nemšová,
4. *Kronika Klúčové*, MÚ Nemšová,